

ZUSSENLIEFDE

Eerder verschenen van Maya W.F.

Zussen Trilogie

Zussenleed

Boeken van Bloed

Bloedhonger

mayawf.com

mayawf.schrijfster

mayawf.schrijfster

maya_wf

Zussenliefde

Maya W.F.

UITGEVERIJ Lucky Canard

Zussenliefde

Copyright © 2019 Lucky Canard

Auteur: Maya W.F.

Druk: Pumbo

Uitgever: Lucky Canard

Omslagontwerp: Jay Th.

Vormgeving binnenwerk: Jay Th.

Roman

ISBN 9789082855029

NUR 344

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, door middel van druk, fotokopieën, geautomatiseerde gegevensbestanden of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

We lost the touch that we had for so long.
There were words no one heard,
to speak about it hurt.
The silence was way too much.

There's a melody in my mind that plays as
the memories of us revive
and I can hear the silence that was a lie.

(We zijn de band tussen ons al zo lang kwijt.
Woorden door niemand gehoord, te pijnlijk
om uit te spreken. De stilte was te veel.
Er klinkt een melodie in mijn gedachten als de
herinneren herleven en ik hoor de stilte die
een leugen was.)

Een bezoek zoals velen

‘Mam! Oma is hier!’

Ze hoorde Tessa beneden roepen en voelde direct een steen in haar maag. Altijd als haar moeder langskwam. Altijd weer. Raap jezelf bij elkaar. Het is nu, wat, half 11? Hoe laat zou ze weer vertrekken, rond 7 uur vanavond? Ok, dat betekende zo’n 9 uur, 10 uur maximaal. Dat zou ze toch nog wel halen? En anders zat er niets anders op, ze was er tenslotte al.

Ze steunde met haar handen vol op de rand van de wasbak en haar neus kwam bijna tegen de spiegel aan.

Na een diepe zucht liet ze de wasbak los.

‘Kom op San, je kunt dit!’ Het voelde al beter toen ze het hardop had uitgesproken. Na het drogen van haar handen gooide ze de handdoek in de wasmand en liep de trap af, glimlachend. Dat redde ze nog wel.

‘Mam je bent er!’

‘Ja, al even. Ben je in orde? Je ziet zo bleek. Maar dat kan ook door de kleur van je blouse komen, die maakt ook wat bleekjes.’

Achja, altijd even complimenteus en direct vanaf de eerste zin bij binnenkomst, what else was new.

‘Was het in orde, de reis?’

‘Nou, erg druk onderweg zeg! Volle wegen en het lijkt wel of niemand meer normaal kan autorijden, complete idioten op de weg. En als je hier richting de stad komt is het toch ook wel flink verpauperd hoor. Echt, wat is het hier achteruit gegaan zeg, vreselijk.’

Dat was de standaard mening van haar moeder. Sinds zij niet meer in Nederland woonde maar vlak over de grens in Duitsland was alles in Nederland slecht en vreselijk achteruit gegaan. Natuurlijk was dat pas gebeurd nadat zij waren vertrokken, toen stond het er pas echt slecht voor in Nederland en vooral in de regio waar ze vandaan kwam. Die buurt was al helemáál achteruit gegaan. Ze wilde zich al bijna verontschuldigen dat ze nog steeds in dit verschrikkelijke aftandse land en dorp woonden maar bedacht zich dat dit nergens op sloeg.

Ze haalde dus maar haar schouders op en reageerde gewoon niet. ‘Ga zitten, ik zal de koffie pakken.’

‘Nou, daar ben ik inmiddels wel aan toe zeg, het is toch wel een hele rit hoor, om zo in mijn eentje helemaal naar jullie te komen.’

‘Oma, wil je taart? Ik heb gebakken!’

‘Had je moeder geen tijd meer om naar de banketbakker te gaan? Zeker weer te druk met allerlei andere dingen. Wat voor taart heb je gebakken lieverd?’

‘Chocolade amandel taart.’

‘Dat klinkt geweldig, dus doe maar, lekker.’

Sandra bijt op haar onderlip en kijkt Freek aan. Hij haalt bijna onzichtbaar zijn schouders op en kijkt terug met een blik die duidelijk maakt dat hij het wel begrijpt.

Een paar uurtjes maar, dan is het weer voorbij voor de komende maanden.

Maar al die verwijten, het begint direct al. Nooit kan ze het goed doen lijkt wel. Als ze taart had gehaald was ze een slechte huisvrouw want niet zelf gebakken. Nu heeft Tessa gebakken en is het weer niet goed want ze heeft het niet zelf gedaan. Als Tessa niets gebakken had en zij zelf dan was er wel iets gezegd als blijkbaar niet goed genoeg voor een echte taart van de banketbakker. Altijd deed ze het verkeerde dus ze had zich er al bij neergelegd dat ze het toch niet goed zou doen. Maar een leuke start van de dag was anders.

‘Lekker hoor Tessa, goed gebakken! Je wordt er echt al heel goed in, dat koken en bakken ligt je wel!’

Tuurlijk, gewoon een generatie overslaan, de kleinkinderen konden niets fout doen. Nee, het

waren de eigen dochters die het altijd fout deden natuurlijk.

Dat was al zolang ze zich kon herinneren. De anderen, wie dan ook, waren altijd zo goed en geweldig, maar nooit zij. De dochters van haar oom, de dochters van haar andere oom. De buurmeisjes en nu haar eigen dochter. Maar nooit zijzelf, zij was de rebel, de tegendraadse geweest. En ook al was het allemaal nu al 30 jaar geleden, haar moeder was nooit gestopt haar daar aan te herinneren.

‘Zo Tessa, vertel, hoe staat het er voor met de school, al helemaal klaar nu?’

‘Ja, zo goed als. Ging prima eigenlijk, weinig problemen tegengekomen. Nu nog 1 tentamen te gaan maar daar maak ik mij eigenlijk geen zorgen om en zal wel loslopen.’

‘Dat klinkt goed. En dan?’

‘Nou, dan dus volgend jaar examen he en dan aan het werk!’

Het geklets tussen haar dochter en haar moeder ging vrolijk door maar ze hoorde het eigenlijk niet meer. Freek keek haar aan met een opgetrokken wenkbrauw, direct gevolgd door een licht schud-den van zijn hoofd.

Jaja, ze begreep heus wel dat ze er niet op in moest gaan en zich niet zo moest ergeren. Natuurlijk bedoelde hij het goed en probeerde hij haar wat gerust te stellen maar het ergerde haar. Hoezo had ze het nodig om rustig gehouden te moeten

worden? Tjemig, hij wist hoe haar moeder was en hoe de verhouding lag, wat nou zij moest zich inhouden? Haar moeder mocht zich wel eens gaan gedragen, nu eindelijk eens. Stom gedoe. Hoeveel uur nog voor ze weer weg was? De dag was nog maar net gestart, dat duurde nog wel even dus.

‘Iemand nog koffie? Ik zal even verse zetten.’

‘Ja ik wil nog wel wat koffie. Wel jammer natuurlijk dat je gewone koffie zet en niet zo’n lekkere verse bonen geval hebt zoals je zusje.’

Ze zuchtte hardop.

‘Nee mam, je zit hier bij de arme tak van de familie, we kunnen ons niet allemaal zo’n vette espresso machine veroorloven zoals je andere dochter. En anders ga je toch lekker daar even op de koffie? Zo ver is dat hele Brussel nu ook weer niet. Oh wacht, ze wil je niet meer zien, even vergeten.’

‘Mam!’ Tessa klonk geërgerd.

‘Sorry, dat kwam er echt valser uit dan mijn bedoeling was. Ik bedoelde het niet zo. Sorry.’

‘Geeft niet San, ik begrijp er ook niets van dat ze zo weinig tijd heeft voor me. Je zou toch denken dat ze na het overlijden van jullie vader wel wat tijd zou besteden aan ons maar ze heeft het natuurlijk veel te druk met haar werk en man enzo.’

Tuurlijk. Dat was het, maar niet heus. Alsof niemand in deze kamer niet wist dat haar zusje zich mooi gedrukt had van deze familie. Zij hadden elkaar al 20 jaar niet meer gezien of gesproken en een paar jaar geleden was daar haar moeder aan

toegevoegd. Niets te maken met werk of man of kat met een burn out. Haar moeder kon onzin excuses zoeken wat ze wilde maar iedereen in deze kamer wist precies hoe het lag. Haar zus wilde niet meer, met niemand, einde verhaal.

Waarom haar moeder dacht dat het allemaal niet zo was en ze wel weer zou bellen begreep ze echt niet, het was zo klaar als een klontje. Maar goed, wat zij wilde geloven, ze deed het maar lekker als ze haar er maar niet mee lastig viel.

De koffie begon door te lopen en ze vulde het kannetje van de koffiemelk opnieuw.

‘Is oma er al?’

Sandra had zo in gedachten verzonken gestaan dat ze niet eens had gehoord dat haar jongste was binnengekomen.

‘Ja Kevin, oma is er al. Al een uur. Ik dacht dat je wist hoe laat ze hier zou zijn en dat je ook op tijd thuis zou zijn van de voetbal? En je weet toch dat je oma altijd vroeger voor de deur staat dan ze heeft afgesproken.’

‘Jaja, sorry, het duurde gewoon allemaal net iets langer, kan toch? Ze is niet zo maar weg lijkt mij!’

‘Nee dat denk ik ook niet, ze zal hier nog wel een paar uur blijven.’

‘Gezellig!’

Hij gooide zijn tas met sportspullen in de hoek van de keuken en liep direct door naar de woonkamer.

‘Niet met je modderpoten de kamer in! En ruim je spullen op!’

Nee, dat had nut zeg, hoe beweeg je een puber om zijn eigen rommel op te ruimen. Niet natuurlijk. Ze moest wel een beetje lachen om zichzelf. Hoe vaak had haar moeder dit niet geroepen? Natuurlijk ging dat wel een tikje anders dan zij het deed bij haar kinderen. Zo werden er door haar geen kasten compleet omver getrokken, om het speelgoed of de kleding er weer uit te gooien en het opnieuw te laten opruimen, netjes, zoals haar moeder vond dat speelgoed en kleding in een kast opgeruimd hoorden te worden. En als je er niet snel genoeg gehoor aan gaf was je gewoon keihard je spullen kwijt en werd het weggegooid. Dan wil je wel je kamer opruimen.

Ze had zichzelf al bij toen ze zwanger was van Tessa beloofd nooit zo te worden en de opvoeding van haar kinderen compleet anders aan te pakken. Ze beet alweer op haar lip. Was dat inderdaad gelukt? Had ze haar kinderen goed opgevoed? Of bleek ze toch net zo'n tiran te zijn?

Ze dacht dat ze het goed deed maar waarom voelde het dan soms of dat niet zo was?

De koffie was doorgelopen en ze nam de thermoskan en de koffiemelk weer mee naar de kamer.

Kevin en Tessa zaten gezellig naast haar moeder en kletsten er op los. Ze waren gek op hun oma en hadden totaal geen weet van hoe ze als moeder was geweest. Natuurlijk hadden ze het ook al jaren zonder oma gesteld en na het overlijden van Freek's ouders was haar terugkeer heel welkom

voor ze. Het had haar enorm veel moeite gekost en nog steeds twijfelde ze of ze er goed aan had gedaan om haar moeder weer terug in haar leven te vragen. Ze vond dat kinderen recht hadden op grootouders en toen haar vader was overleden was het een geschikt moment. Na jaren van contactpogingen van haar moeders kant was ze er op in gegaan, voor Tessa en Kevin.

De eerste mail om daadwerkelijk op visite te gaan was haar zwaar gevallen en ze was dagenlang heen en weer geslingerd tussen gaan of afzeggen maar uiteindelijk waren ze met zijn vieren in de auto gestapt en hadden ze de rit naar Noord-Duitsland gemaakt.

‘Waar zit je?’

Freek had het zachtjes uitgesproken terwijl hij haar van opzij aankeek.

‘Nee, nergens.’

Ze glimlachte naar hem.

‘Laat maar. Het is niets.’

Hij gaf haar een bemoedigend kneepje in haar arm en draaide zich weer naar zijn koffiekopje.

Nog een paar uurtjes maar... Ze zuchtte.

‘Het was echt heerlijk om jullie weer te zien lieverds.’ Haar moeder knuffelde Kevin en Tessa uitgebreid. Wanneer komen jullie weer mijn kant uit?’

‘Snel oma, snel. Toch mam?’

‘Ja natuurlijk! Met een paar weken komen we weer langs, goed?’

‘Ja goed. Oh kom toch hier!’

Haar moeder pakte Kevin en Tessa nogmaals vast en begon weer dat huilgezicht te trekken.

Oh wat had ze daar een hekel aan, dat stomme dramatische gedoe van haar. Altijd meteen in van die schijnheilige tranen uitbarsten, alsof de wereld tot een einde kwam en haar kinderen vanavond dood neer zouden vallen. Drama tot en met, stom gedoe.

‘Nou, ga nu maar, je wil ook niet in het donker het laatste stuk moeten rijden.’

‘Dat is waar. Nou, ik ben weg en ik zie jullie weer snel he!’

‘Ja ja, dag dag!’

‘Dag oma!’ Klonk het in koor van haar kinderen.

Haar moeder stapte in haar auto, moest 4 keer steken tot ze naar wens weer omgekeerd voor het huis stond.

Het raampje ging open en een hand zwaaide uitgebreid.

‘Dag! Rij voorzichtig! Bel als je thuis bent aangekomen, goed?’

‘Zal ik doen, dag!’

Ze reed weg, 2 rode glimmende lichten waren het laatste dat ze zag voor de auto direct naar links afboog.

Godzijdank. Het zat er weer op.

‘Gaat het?’

‘Ja natuurlijk. Gewoon blij dat het weer voorbij is. Ik zal opruimen, ga jij maar lekker tv kijken, er is voetbal.’

‘Weet je het zeker? Ik vind het niet erg om te helpen.’

‘Nee laat maar, ik vind het wel prettig juist, even de boel weer aan kant enzo. En Kevins sportspullen liggen ook nog steeds in de keuken, die zullen wel lekker ruimen inmiddels dus ik moet ook even de was aanzetten.’

‘Ok. Als je het zeker weet.’

Kevin en Tessa waren al naar boven gerend naar hun kamer. Met de cadeautjes van haar moeder zouden ze zich wel een tijdje vermaken. Achja, cadeautjes, altijd het meest beproefde middel van haar ouders om zaken weer goed te maken. Niet gewoon aandacht, of liefde of een knuffel maar cadeautjes. Vaak ook nadat ze een klap voor haar hoofd had gekregen natuurlijk, want ook dat moest goedgeemaakt worden. Tot de volgende klap wel te verstaan. Jarenlang had ze gedacht dat dat heel normaal was, dat elk kind door haar moeder geslagen of uitgescholden werd en dan weer een cadeautje kreeg terwijl er werd gedaan of er niets gebeurd was. Pas toen ze al een hele tijd uit huis was had ze begrepen dat het helemaal geen normaal gedrag was en al helemaal niets te maken had met een gezonde opvoeding. Maarja toen was de schade al aangericht nietwaar?

Terwijl ze de kopjes in de afwasmachine zette vroeg ze zich af of haar jongere zusje dit ook zo had ervaren. De eerste jaren hadden ze natuurlijk samen doorgebracht en was de woede van haar moeder vooral op haar gericht. Maar hoe was dat gegaan toen zij uit huis gevlucht was? Had Laura de klappen toen gekregen? Of had haar moeder door het ingrijpen van de kinderbescherming begrepen dat ze wat moest minderen en had Laura het toch net iets minder slecht gehad? Ze wist het niet precies. Ze kon zich wel herinneren dat ze jaren geleden toen ze nog contact hadden er over gesproken hadden.

Laura had ook weldegelijk de volle lading gehad maar ze was niet zeker van wat precies. Zij was degene die fysiek was aangevallen, Laura niet, dat wist ze zeker. Waarom eigenlijk niet? Waarom had haar moeder het nodig gevonden om haar te slaan met alles wat ze maar in haar handen kreeg en was Laura het slachtoffer geworden van haar psychologische mishandeling? Een antwoord zou wel nooit meer komen want haar moeder had zich inmiddels volledig ingeprent dat het allemaal niet gebeurd was en dat het allemaal verkeerde interpretaties waren van foute herinneringen.

‘Ach kind, zo leek het misschien maar je ziet het allemaal heel erg verkeerd op die leeftijd. Kinderen begrijpen niet goed wat ze zien, je verbeeldde het je maar!’

Sandra hoorde het in haar hoofd, met haar moeders stem. Tuurlijk mam, kinderlijke verbeelding, die blauwe plekken ook natuurlijk. Net als het feit dat zij op haar 17de letterlijk uit huis gevlucht was met behulp van instanties. En niet te vergeten Laura ook, die stapte zelfs nog iets jonger de deur uit, 16 jaar oud. Alhoewel de deur uitstappen niet helemaal de juiste uitdrukking was. Ze had er actief aan meegeholpen en Laura naar hen toegehaald. Ze kon het niet langer aanzien en toen haar vader voor de zoveelste keer vreemdging en het in huis opnieuw helemaal mis ging had ze het gewoon voorgesteld. ‘Als Laura nu eens een tijdje hier komt logeren? Gewoon bij mij en Freek, dan kunnen jullie even rustig aan jullie relatie werken zonder kind in huis?’

Het had zo onschuldig geleken, alsof het haar echt wat boeide of het huwelijk van haar ouders goed ging of niet, het ging haar om haar kleine zusje dat ze wilde beschermen.

Elke donderdag had haar moeder koopavond in de kledingwinkel waar ze werkte en moesten ze zonder haar voor het eten zorgen. Haar vader had ondanks dat dit al jaren lang een vast patroon was nog steeds niet geleerd om te koken en ze waren gewend geraakt aan rauwe aardappels of ongerepte kipfilet.

Haar moeder wilde nog wel eens eten voorbereiden zodat ze het alleen maar in de oven hoefden te schuiven of op te warmen in de magnetron maar

zelfs dat wist hij te verpesten. Dan hadden ze op eens zwart verbrandde gehaktballen met nog steeds rauwe aardappels. Soms haalden ze patat met een kroket maar dat mocht natuurlijk niet van haar moeder. Er moest normaal gegeten worden, althans wat zij verstond onder normaal eten dan toch.

Toen zij eenmaal samenwoonde met Freek en het contact weer hersteld was met haar ouders kwam er een nieuwe routine. Elke donderdagavond kookte zij gewoon voor haar vader en Laura. Freek was vaak buiten de deur die avond en het was ook eigenlijk wel gezellig. Haar vader waardeerde het overduidelijk. Niet alleen het feit dát ze voor hen kookte maar ook wat ze kookte. Ook haar vader was duidelijk niet gecharmeerd van de kookkunst van haar moeder. Vlak voor ze haar moeder thuis konden verwachten reden haar vader en Laura weer naar huis.

Het waren eigenlijk gewoon gezellige avonden en ze genoot ervan om lekker voor ze te koken. Soms deden ze nog een spelletje na het eten, of keken ze gewoon wat tv. Eigenlijk gewoon heel huiselijk, zoals ze zich dat altijd had voorgesteld van een gezin.

Ze hadden hun vader een keer in de maling genomen met het eten door te doen of de champignons knapperig gebakken spekjes waren. Haar vader vond dat hij geen paddenstoelen lustte terwijl ze wisten dat hij het heus al vaker gegeten had. Dus

had ze de champignons heel fijn gesneden en flink gebakken. Hij geloofde het en had ze allemaal opgegeten. Ze hadden achteraf gegierd van het lachen. Maar haar vader had wel meer van dat soort eigenaardigheden met eten. Hij lustte geen goulash maar wel hachee. Met de beste wil van de wereld was ze er nog steeds niet achter wat nu het verschil was, in ieder geval niet in hoe haar moeder het maakte, 1 pot nat altijd.

En zo was het weer een donderdagavond en zaten Laura en haar vader aan de eettafel. Ze waren al bijna klaar met eten toen het over de vriendin van haar vader kwam. De zoveelste alleen dit keer was het anders. Deze ging al een hele tijd mee, al 2 jaar zelfs. Ze was jaren jonger en had een zoontje. Ze ging naar het volwassenonderwijs en probeerde nog een diploma te halen en ze woonde bij haar ouders. Hoe ze dit wist? Simpel. Ze zaten in dezelfde klas. Het was te banaal en goedkoop voor woorden. En afschuwelijk. De vriendin waar haar vader mee vreemdging zat bij haar in de klas en was net zo oud als haar.

Op zich was het dus niet zo heel raar dat haar moeder flink aan het doordraaien was hierdoor maar de manier waarop was zoals gewoonlijk weer buitenproportioneel. Dat was het altijd. Ze begreep werkelijk niet waarom haar moeder elke keer weer zo geschokt was over het vreemdgaan van haar vader, zolang als ze kon herinneren was hij nooit

monogaam geweest, het kon toch geen verrassing meer zijn?

Hij deed niet anders dan buiten de pot pissen, hij wist waarschijnlijk niet beter.

‘Als Laura nu eens een tijdje hier komt wonen?’

Ze had het er uitgeflapt voor ze er erg in had. Ze keek naar Laura die direct hoopvol haar kant uitkeek. Zo, dat was wel duidelijk hoe die er over dacht.

‘Ja dat lijkt mij eigenlijk wel het beste ja.’

En die liet zich ook al heel gemakkelijk overhalen. Dit was wel een stuk makkelijker dan ze dacht zeg. Natuurlijk kwam Laura bij haar. Ze had de verhalen van hoe het er nu thuis aan toeging al van haar gehoord en het was niet fraai. Erger, het was 1 grote hel in het gezin. Het geweld van haar moeder rees de pan uit, er werd weer traditiegetrouw gegooid en gesmeten met ongeveer alles wat haar moeder maar in haar vingers te pakken kon krijgen en Laura kon weinig anders dan gewoon toekijken en stil blijven zitten. Ze wist nog iets te goed hoe het voelde en hier woonde zij, met Freek, in een prachtig huisje in een klein dorpje, rustig, ver genoeg van dat verschrikkelijke huis.

‘Ik zal het wel bespreken met mam, we kijken wel hoe we het regelen. Ga jij nu maar straks je spullen pakken en dan lossen we dit op.’

Laura knikte geestdriftig en was het liefste nu direct van tafel gesprongen voor haar spullen en meteen terug gereden.

Even nog, even dat telefoontje met haar moeder om dit toe te lichten.

Haar vader gaf aan dat ze het zouden bespreken. Later bleek dat hij dat niet eens meer hoefde te doen en dat Laura het er al direct uitgegooid had die avond.

Een uur na hun vertrek was ze gebeld.

‘Jouw idee?’

‘Ja mam, maar niet alleen. Het is toch gewoon het beste als jullie je even richten op jezelf en niet met de afleiding van een kind in huis zitten. En Lau moet zich toch ook concentreren op haar schoolwerk, dat gaat ook niet goed zo.’

‘Hm.’

Sandra kon het snuiven van haar moeder horen, door de telefoon heen. Dat deed ze altijd als ze het ergens niet mee eens was.

In gedachten zag ze het rollen van haar ogen, doodeng vond ze dat nog steeds.

‘Het is goed. Ik zal dan wekelijks wat geld overmaken voor je extra kosten. Ze eet tenslotte niet gratis.’

‘Perfect! Als we zondag komen eten, kan ze gelijk mee!’

‘Jaja, tot dan.’ Ze hield de telefoon met tuut-tuut in haar hand, haar moeder had al weer opgehangen.

Mooi. Geregeld.

Op zondag hadden ze inmiddels nog zo’n vaste routine van bij haar ouders eten. Elke zondag

gingen ze eind van de middag naar haar ouders. Haar moeder kookte en na het eten deden ze vaak nog een spelletje aan tafel of bleven gewoon zitten. Haar moeder deed nooit mee met de spelletjes, daar had ze een hekel aan.

De volgende zondag ging ze met Freek naar haar ouders waar Laura al bijna klaar stond met haar spullen. Ze was al met Freek begonnen met de verbouwing van de bovenverdieping omdat ze nog helemaal geen kamers hadden boven. Het huis zat nog midden in de renovatie en er moest nu heel snel boven iets gefabriceerd worden dat tenminste leek op 2 kamers.

Freek had een frame neergezet aan de achterkant van de bovenverdieping en ging daar nog gisplaten tussen zetten. Ze dacht aan louvredeurtjes om de boel wat af te sluiten. En een zelf gefabriceerd bed, beetje leuk behangetje tegen de wanden wat roze spulletjes waar Lau zo gek op was. Het maakte niet uit wat ze kocht, opbergdozen, fotolijstjes, als het maar roze was!

Na het eten stapten ze met zijn 3-en in de auto en dat voelde wel gek. Haar moeder zwaaide ze uit met een stuurs gezicht. De maaltijd liep ook al niet over van vrolijkheid en haar moeder had op bijna elke opmerking wel iets geantwoord over 'die slet' en de problemen waar ze dit keer weer in beland waren. Zo ging het al jaren, elke vriendin weer

opnieuw, al moest ze toegeven dat deze wel hardnekkig bleef hangen.

Deze meest recente vriendin sloeg echter alles. Hoe kon haar vader dit keer vreemdgaan met een klasgenoot van haar! Ze wist het al meteen, vanaf het eerste begin. En zij niet alleen, de hele klas wist het. Het was afschuwelijk, ze schaamde zich diep en wilde dat kind echt niet meer onder ogen komen. Maar die slet was natuurlijk niet van plan om een duimbreed toe te geven, ze bleef gewoon naar school gaan en ze zagen elkaar dus bij meer dan de helft van alle lessen. De situatie werd onhoudbaar voor haar, hier viel niet mee om te gaan. Uiteindelijk had ze geen andere uitweg gezien dan te stoppen met school. Het missen van de vorige middelbare school was ook al zijn schuld. Ze was uit huis gegaan middenin een lopend schooljaar en door al dat gedoe met kindbescherming en jeugdopvang mocht ze toen het schooljaar niet afmaken. En nu kostte hij haar alweer een opleiding. Hoe kon haar eigen vader haar dit aandoen. Begreep hij niet dat hij zo elke kans op een diploma voor haar om zeep hielp? Maar daar werd niet naar geluisterd, enkel naar haar moeder die op haar eigen manier probeerde dit vreemdgaan geval weg te werken. Zonder resultaat overigens. Ze konden beiden beter maar stoppen met er energie aan te verspillen en ze verschoof haar prioriteit naar Laura, die was misschien nog wel te helpen.

Die was bij aankomst enorm blij. Verdrietig ook wel maar opgelucht en blij. Dat was in ieder geval iets, ze wist waar ze het voor deed. De kamer was nog lang niet af maar dat gaf helemaal niets, Laura zat in een rustige omgeving, veilig bij haar en kon gewoon naar school elke dag.

Binnen een week hadden ze haar kamer klaar en zag het er super uit. Freek had enorm hard gewerkt om de boel af te timmeren en zij was naar verschillende winkels gegaan om de boel leuk aan te kleden. Iedereen was blij. Haar moeder kwam elke week langs om te controleren of alles goed ging en dat leek ok te gaan. Laura had het rustig op school en deed netjes haar huiswerk. Eigenlijk was het best gezellig zo, een instant gezinnetje. Natuurlijk kon dat dan ook niet lang duren.

Na enkele maanden begon haar moeder over het niet thuis wonen van Laura. Ze kreeg de schuld dat ze haar jongere zusje had opgestookt en dat Laura eigenlijk veel te jong was om al uit huis te zijn, ook al was het niet echt uit huis maar gewoon bij haar en Freek.

Haar vader zagen ze niet meer, hij was nu echt te druk bezig met zijn nieuwe vriendin. Ze was zelf inmiddels volledig gestopt met school, hoe kon ze nog? Ze was woedend over het missen van haar lessen maar kon zich er absoluut niet toe zetten om naast die trut te gaan zitten en een beetje schijnheilig te doen of er niets was. Het ergste van

al was nog wel dat die trut zelf wel zo schijnheilig deed, alsof ze niet al maanden het bed deelde met haar vader. Ze gaf het definitief op.

Natuurlijk was Freek wel even teleurgesteld, het schoolgeld was al betaald en daar konden ze naar fluiten. Dat konden ze dus ook niet meer aan de broodnodige renovaties van het huis besteden, het was gewoon weg. Even had ze overwogen om haar vader te vragen dit terug te betalen, tenslotte was het zijn schuld.

Toen haar moeder vertelde dat ze eindelijk professionele hulp zochten voor hun huwelijksproblemen was ze blij dat er tenminste iets gebeurde aan die rotzooi thuis. Zagen ze dan toch eens in dat ze echt in een hele ongezonde situatie zaten en dat er echt iets moest gebeuren? Ze was hoopvol. Haar moeder vertelde dat de hulpverlening ook met de kinderen wilde spreken, om een compleet beeld te krijgen. Daar was ze het wel mee eens, al vond ze het wel een beetje vreemd overkomen, wat hadden zij tenslotte met het huwelijk van hun ouders te maken?

Als eerste werd er een afspraak gepland met Laura. Die had er nauwelijks zin in maar wilde wel gaan, op voorwaarde dat zij meeging.

Dus een paar dagen later op een vrijdagmiddag waren ze samen richting het Riagg gefietst. Het was een bepaald ongemakkelijke situatie, zij, Laura, haar moeder en ook haar vader in dezelfde

wachtruimte. Er werd maar weinig gezegd en de ijzige stilte duurde tot de receptioniste ze kwam halen. Haar moeder kon nauwelijks arroganter kijken en volgde de receptioniste. Haar vader met afhangelende schouders direct erna en Laura liep er toen ook maar achteraan, ondertussen omkijkend naar Sandra.

Zij moest in de wachtkamer blijven maar ze drukte Laura nog wel op het hart dat ze nergens toe verplicht was en als ze wegwilde, ze dat gewoon mocht.

De deur ging weer dicht en ze bleef alleen achter in de kale ruimte. Geen schilderijen of leuke afbeeldingen aan de muur, enkel een paar posters voor het Riagg zelf. Maar eens kijken wat er aan tijdschriften lag op de lage tafel naast haar. Oh joe- pie, Libelle's en Margrieten van vorig jaar, jep, daar kwam ze de tijd wel mee door. Er zat niets anders op. Ze moest zichzelf waarschijnlijk minimaal een uur, maar met een beetje pech nog langer in haar eentje bezighouden. Ze begon maar aan een Libelle van slechts 10 maanden oud.

Na nauwelijks een half uur hoorde ze hard gestamp op de trap, direct gevolgd door een open- slaande deur. Een rood aangelopen Laura stapte woedend de wachtkamer binnen.

'Waar sloeg dat nou weer op! Ik ben amper binnen, er wordt een camera op mijn hoofd gezet omdat ze zogenaamd alles voor hun eigen dossiers op film willen hebben en ze begint meteen te zeiken

over dat ik weer thuis moet komen wonen en dat dat het enige probleem is tussen hen! Niks over het vreemdgaan of over die trut, of over hun eigen gezeik, de gevechten en al dat geweld, alleen maar 'ja Laura moet thuis komen, Laura moet thuis komen, vertel het haar maar, dan hoort ze het eens van een ander.'

'Dat meen je niet! Was dat alles? Ze zouden toch hulp zoeken voor hun huwelijksproblemen?'

'Ja dat dacht ik dus ook maar mooi niet dus, we zijn er gewoon weer keihard ingetrapt. Ik wil weg San, ik wil nu weg!'

'Ja natuurlijk, ok, we gaan gelijk, wat een onzin zeg!'

Sandra pakte haar tas en samen liepen ze gehaast naar hun fietsen.

Onderweg terug naar huis kon Laura niet stoppen met praten. Met overslaande stem kwam stukje bij beetje het hele verhaal eruit.

Haar moeder was direct vol in de aanval gegaan, ze waren nog maar nauwelijks gaan zitten toen de vraag van 1 van de 2 aanwezige therapeuten kwam of ze het probleem wilde omschrijven. Ze was direct begonnen over dat Laura niet thuis woonde en was opgestookt door haar oudere zus. Of er verder nog een ander probleem was? Nee hoor, ben je mal, niks aan de hand, het ging alleen maar om de jongste dochter die weer terug naar huis moest. Dát was het probleem volgens haar moeder, Laura was opgestookt en wilde niet naar huis komen

maar als ze maar weer thuis zou wonen dan was alles weer helemaal goed en hadden ze helemaal geen Riagg of welke andere therapie dan ook nodig.

Ongelooflijk, tegen de tijd dat ze thuis aankwamen was zij zelf net zo woedend als Laura.

Nadat ze de fietsen hadden neergezet gooide Laura haar tas in de gang en beende boos de trap op.

‘Wacht maar, ik loop even naar de overkant en dan gaan we even rustig samen in de kamer wat thee drinken, goed?’

Sandra liep snel naar de kleine rookwarenwinkel aan de overkant van de straat. Ze haalde daar 2 zakken chips en een pakje sigaretten en liep snel weer terug naar huis.

‘Lau, kom je beneden?’

Laura kwam nog steeds boos maar al iets rustiger naar beneden en samen dronken ze een hele pot thee leeg en aten ieder een hele zak chips. Tegen de tijd dat Freek thuiskwam uit zijn werk waren ze weer helemaal rustig en kon zij Freek vertellen wat er gebeurd was. Door het vertellen aan Freek raakte ze weer overstuur. Hij was net zo verbijs-terd en had er geen antwoord op.

De afspraak bij het Riagg bleek een aankondiging te zijn. Direct de volgende dag stond haar moeder op de stoep en deed de mededeling dat ze Laura

weer mee naar huis zou nemen en dat ze daar weinig tegen in te brengen had.

Freek probeerde het nog even en sputterde tegen dat het misschien niet heel handig was maar het had geen zin. Laura moest en zou weer naar haar ouders teruggaan, over en uit.

Ze kon niet anders dan Laura weer laten gaan, ook al ging dat tegen al haar gevoelens in. Ze was alleen maar haar zus, niet haar moeder, wettelijk gezien had ze geen enkele grond om Laura bij hen te houden. Slechts een uur later stapte Laura met haar volle tas met kleding bij haar moeder in de auto. Daar gingen ze.

Sandra voelde zich de rest van de dag afschuwelijk. Kon ze echt niet meer doen dan dit, gewoon slap laten gaan? Ze bleek niet in staat om haar zusje te beschermen en ze voelde zich niet alleen machteloos maar ook gefaald. Ze had zulke goede hoop dat ze het kon oplossen maar ze bleek niet in staat om dat te doen. Hoe moest dit nu verder? Ze wist dat het vreselijk zou worden in dat huis, haar moeder was nog steeds dagelijks woedend en bleef zich afreageren op de hele wereld, haar vader was gewoon doorgedaan met zijn vriendinnetje, dat wist ze ook. Dit kon toch niet gezond zijn voor een puber?

Nadat ze de auto de straat uit had zien rijden ging ze weer naar binnen. Ze draaide zich om en leunde

tegen de deur. De tranen kwamen al snel. Frustratie, woede, onmacht.

Na een paar minuten droogde ze haar wangen en liep de kamer weer in, wachtend, want ze wist al lang dat dit niet goed kon gaan.

En natuurlijk ging het niet lang goed, het duurde zelfs maar 2 weken. Wat er precies voor was gevallen wist ze niet, Laura had het nooit uitgebreid besproken. Wat ze wel had besproken was dat haar vader maar verder bleef gaan met zijn grote liefde buiten het huwelijk en dat het echt onhoudbaar was thuis. De vreselijke ruzies inclusief het fysieke geweld tussen haar ouders waren maar doorgegaan en Laura had er middenin gezeten. Uiteindelijk had Laura zelf een fikse aanvaring met hun vader gehad en belde ze haar. Sandra wist niet hoe ze haar jonge zusje nu moest helpen. Ze wilde wel tegen haar moeder in maar kon ze dat ook?

Ze hadden samen verschillende scenario's besproken en ze wist 1 ding zeker: dit konden ze niet zonder hulp oplossen, haar moeder stond op haar strepen en zichzelf zou Laura niet meer uit huis krijgen. Ze besloten hulp te vragen en bedachten dat de beste vriend van haar vader misschien kon helpen?

Misschien kon hij hun ouders tot de orde roepen zodat het rustiger werd of iets anders bedenken?

Laura kwam uit school direct naar haar toe en samen fietsten ze naar het nabijgelegen dorp. Daar

was niet alleen de beste vriend van hun vader aanwezig maar ook zijn vrouw, die ze slechts een enkele maal ontmoet hadden. Ze deden hun verhaal en er leek een wonder te gebeuren!

Beiden waren zwaar verontwaardigd over wat er allemaal speelde, ze hadden geen flauw idee gehad.

‘Dit kan niet, dit is een afschuwelijke situatie voor Lau omdat het niet gezond is voor een puber om zo te moeten leven, maar het is ook niet goed voor jou San, je bent haar zus en je moet je kunnen gedragen als zus, je bent niet haar moeder.’

‘Nee, dat klopt, maar wie doet het dan wel, als onze moeder zich nu niet gedraagt als moeder?!’

‘Wij doen het. Laura komt bij ons logeren, we vragen het niet, we vertellen het ze en laat ze er maar tegenin gaan.’

Sandra voelde zich direct zo enorm opgelucht. De volwassenen pakten het op, ze hoefde het niet langer zelf en alleen te doen, anderen grepen nu in en moest wel lukken.

Het lukte inderdaad. Ze fietsten direct door naar het ouderlijk huis om wederom Laura’s spullen te pakken en nog diezelfde avond te vertrekken.

Ondertussen hadden de vrienden van haar vader er geen gras over laten groeien en al met haar moeder gebeld. Het werkte zoals ze verwacht hadden: Haar moeder was veel banger voor gezichtsverlies naar de buitenwereld dan voor wat dan

ook, inclusief het weer elders wonen van haar dochter.

Zonder al te veel tegenspartelen was Laura in een veilige omgeving. Ze hadden 1 concessie moeten doen; haar moeder was van mening dat het in Laura's belang was om haar bijbaantje te houden en op zaterdag te blijven werken in de kledingwinkel van haar moeder. Daar was iedereen het wel mee eens dus elke zaterdag zou ze door haar moeder opgehaald en weer thuisgebracht worden.

Er werd een financiële bijdrage geleverd voor kost en inwoning en Laura kon zich concentreren op haar school. In het andere huis had ze niet alleen 2 liefhebbende verzorgers maar kreeg ze er ook nog 2 dochters van dezelfde leeftijd bij. Ze bloeide helemaal op en was weer blij.

Sandra kon eindelijk opgelucht adem halen. Dit leek een geweldige tijdelijke oplossing. Hoe het verder moest met haar ouders wist ze niet maar dat was ook niet haar zorg. Het beschermen van haar zusje, dat was prioriteit en stond voorop.

Helaas kon ook dit weer niet van lange duur zijn.

Na enkele weken begon ze op te merken dat de telefoontjes en bezoeken van Laura steeds minder werden. Ze begreep het niet omdat ze altijd zo close waren en zeker nu, in deze periode. Als ze langs ging was Laura er nooit en altijd op stap met vrienden.

Ze belde vaak eind van de middag, als ze dacht dat Laura toch echt niet meer op school zou zijn en thuis aan haar huiswerk zou zitten.

De telefoon werd vaak redelijk snel opgenomen maar nooit door Laura of de andere meisjes in huis. Ze waren blijkbaar nooit thuis en altijd op pad. Blijkbaar had Laura het reuze naar haar zin daar.

‘Freek, dat is toch raar? Wat is dit nu weer, het probleem is opgelost, lang leve de lol en ik kan oprotten? Ik ben niet meer goed genoeg nu ze een nieuwe familie heeft?’

‘Ik weet het ook niet. Het is wel raar ja.’

‘Het is gewoon net of ze ons niet meer wil kennen, dat slaat toch nergens op? Ik heb zo voor haar gezorgd, alles gedaan, we hebben echt veel voor haar gedaan en nu kan er niet eens meer een telefoontje vanaf?’

‘Geen idee, bel ze gewoon nog eens?’

Ze had die middag opnieuw gebeld en opnieuw kreeg ze de echtgenote van de familie vriend aan de telefoon.

‘Met Sandra, is Laura al thuis?’

‘Nee meid, die is bij vrienden, een gezellig middagje. Hoe laat ze thuiskomt? Ik weet het niet, volgens mij eet ze ook niet hier en gaan ze samen pizza halen. Ja natuurlijk geef ik door dat je gebeld hebt, ze zal je vast wel terugbellen zodra ze thuis is.’

Ze hing op.

Maar er werd niet teruggebeld. Ze kwam ook niet meer langs, was zeker te ver fietsen ofzo. Ze hoorde niets meer van Laura. Het frustreerde haar enorm. Ze had zo geprobeerd haar zusje te helpen. Bood telkens weer een luisterend oor, Had Laura in huis genomen en nu dit? Gewoon geen enkel teken van leven meer? Pubers konden zichzelf heel erg belangrijk vinden en zich in het middelpunt van de wereld plaatsen maar dit was toch wel heel erg. Ze werd boos maar ook ongerust. Waarom deed haar zusje dit? Ze bleef proberen contact te leggen maar ze hoorde niets terug, alsof ze niet meer bestond. Het was kwetsend en beledigend en ze stond al bijna op het punt om haar pogingen te stoppen. Als haar zusje niet met haar wilde praten, dan kon ze het krijgen.

Naar haar laatste poging ging onverwachts de telefoon.

Het was Laura.

‘Nou zeg, ik snap het heus wel en het kost me heel veel moeite om te bellen maar ik wil toch even kwijt dat ik het knap waardeloos vind. Alsof ik lekker rustig weggestopt ben en je niet meer naar me om hoeft te kijken. Ik ben echt wel boos en dat wil eigenlijk gewoon alleen even zeggen.’

Ze had in stomme verbazing geluisterd.

‘Eh, wat? Waar heb je het over? Ik jou niet meer zien? Jij belt zelf nooit terug, ik bel me debiel telkens! Maar je laat niets meer van je horen!’

‘Ik niet?! jij belt nooit! Je laat je nooit meer zien en ik hoor niets van jou!’

Laura klonk boos en dat maakte haar ook boos. Die durfde, een beetje de boel omdraaien. ‘Ik ben eergister nog bij je aan de deur geweest maar je was er weer eens niet!’

‘Wat, wanneer? Ik weet van niets!’

‘Woensdag, eind van de middag, je was niet thuis en bij vrienden of met vrienden, weet ik veel.’

‘Woensdag? Ik was toen helemaal niet weg! Ik was al om 2 uur uit school en zat gewoon boven tv te kijken de rest van de middag! Ik heb helemaal geen bel gehoord!’

Laura had een kamer op de bovenste verdieping, aan de achterkant van het huis. Daar kon je inderdaad de bel van de voordeur niet horen. Was er dan tegen ze gelogen? Wat was dit nu weer? Dit klopte toch echt niet.

Ze raasden beiden nog een paar minuten door waarbij het uiteindelijk toch tot hen doordrong dat er echt iets raars aan de hand was en dat ze beiden wekenlang hadden geprobeerd contact met elkaar te leggen maar dat het werd tegengewerkt door de personen waarbij Laura in huis woonde.

Ze gingen samen na wanneer ze precies gebeld had en langs was geweest en al snel bleek dat geen enkel telefoontje of bezoekje was doorgegeven. Ze waren beiden van mening dat de ander er geen

moeite meer voor deed maar dit wierp wel een heel ander licht op de situatie.

Laura vertelde van meer vreemde incidenten die waren voorgevallen.

‘En ik heb 1 keer gehoord toen ze de deur open deed voor iemand anders dat ze zei dat ze 3 dochters had. Ze heeft er maar 2, maar ze noemde toen mijn naam ook. Ik was boven maar kon het gesprek horen. Ik durfde er verder niets van te zeggen.’

‘Dat is echt raar. Ze doet naar anderen toe alsof jij haar dochter bent? Dit is ronduit bizar en ook wel eng. Je moet daar weer weg Lau, dit is niet normaal, dat mens spoort niet helemaal.’

‘Ik denk het eigenlijk ook, dit wil ik niet San. Ik vind haar eng. Kom je me halen?’

Natuurlijk kwam ze haar zusje halen. Ze kon niet anders. Direct na het telefoongesprek reed ze er naar toe. Bellen van anderen was niet eens een overweging, het was haar zus en zij zorgde voor haar en beschermde haar, niemand anders. Haar zusje stond al klaar en was al begonnen met haar spullen bij elkaar te rapen. Het paste niet in haar tas dus ze was naar de keuken gelopen waar ze een rol vuilniszakken pakte. Ze propten uiteindelijk alles in een vuilniszak. Voor er ook maar iemand weer thuis kon komen waren ze al weg. Dit was echt raar, het mens spoorde gewoon niet en je kon haar duidelijk maar beter vermijden.

Snel reden ze terug naar huis. Laura's kamertje boven was nog vrijwel in tact en ze kon er zo weer in. Ze woonde opnieuw weer bij haar en Freek.

Dit keer vroeg ze geen toestemming aan haar moeder. Ze belde en melde het alleen en gaf aan dat de financiële bijdragen in kost en inwoning weer naar haar toe kon. Blijkbaar was het duidelijk hoorbaar in haar stem want haar moeder zuchtte alleen maar en gaf het al snel op. Dat bleek al vlot niet zo zeer om Laura of om haar te gaan maar er waren opeens andere ontwikkelingen die de aandacht opeiste.

Na een paar weken kwam ze langs bij hen. De betalingen kwamen inderdaad binnen en ondanks dat zij en Freek er natuurlijk geld bij moesten leggen was het bedrag dat haar moeder overmaakte wel heel welkom. Alle beetjes hielpen in hun huishouden met opeens weer een schoolgaande puber erbij.

Toen haar moeder langskwam om eens poolshoogte te nemen bleek al snel dat Sandra of Laura haar nauwelijks interesseerde.

Ze zat nauwelijks of begon al direct over een vakantie.

'Je vader en ik gaan naar Australië, naar je oom en tante.'

'Oh?'

De broer van haar moeder was al jaren geleden met zijn vrouw en 2 dochters naar Australië

geëmigreerd. Hij was de enige die haar in haar vroegste jeugd beschermd had maar toen hij naar Australië vertrok was dat ook voorbij en was ze volledig aan haar ouders en hun grillen overgeleverd. Ze was dolgraag zelf ook naar Australië gegaan om hen weer te zien.

Haar moeder zag niets van haar emoties en ging door over zichzelf.

‘Ja ik denk dat het wel goed is als je vader ook eens van een ander hoort wat een ongelooflijke lamzak het is en dat hij zich maar eens moet concentreren op zijn huwelijk in plaats van op die snollen van ‘m. Die sletten zijn alleen maar goed in bed en waar gaat het nu eigenlijk om, niet die hoerentafelen toch.’

‘Mam alsjeblijft, te veel info, ik hoef dat soort dingen helemaal niet te horen over jullie. Dat zijn privé dingen. Jij bent mijn moeder en hij is mijn vader, ok? Laat het daarbij. Jullie gaan dus op vakantie.’

‘Ja, nouja, niet echt vakantie dus, meer gewoon een soort relatietherapie. Hier komen we niet verder met het Riagg, die zijn helemaal niet goed, dus misschien dat we daar, weg van alles en iedereen, het wel redden.’

Aha, dat was het dus, als je de maîtresses niet weg kunt houden bij je man, dan haal je je man weg bij de maîtresses, logisch. Ze vond het prima, ze geloofde er niet in, maar het betekende voor hen in

ieder geval ook daadwerkelijk afstand en daarmee nog meer rust in de tent.

Ze vroeg nog even de details, wanneer ze zouden vertrekken en terugkomen en hoe ze het beste voor de hond kon zorgen maar echt geïnteresseerd was ze ook niet. Het was gewoon de zoveelste onzinactie en ze was er wel klaar mee.

Haar moeder stond al snel weer op en had duidelijk geen zin om te wachten tot Laura van school terug was. Ze liep nog pratend naar de deur, over hoe goed dit voor ze zou zijn en voor hun huwelijk en dat die slet natuurlijk mooi het nakijken had zo. ‘Ja mam, het zal vast heel goed werken voor jullie, veel plezier.’

Sandra bleef nog even in de deuropening staan, kijkend naar haar moeder die instapte en met grote vaart de straat uitreed. Ze zwaaide nog en klapte daarna de deur dicht.

Godzijdank zeg, even gewoon ook echt totaal met rust gelaten worden door die krankzinnigen. Het leek haar heerlijk, een maand lang rust, geen telefoontjes hoopte ze, in ieder geval geen bezoek, perfect wat haar betrof.

Mooi, opgedonderd en rustig dus, iedereen blij. Zij waren zelf, zo vond ze, het toonbeeld van hoe een gezin wel samen kon leven. Dat bleek helaas schone schijn. Laura bleek toch wel een iets groter probleem te zijn voor hen en was bepaald niet de makkelijkste om mee samen te leven.